

կնացի խասա րախտ տվող աստծու առևտ, իմ աղքատութեան դուրդ թողիցի, էսը տյաշտի միշու ծառի դարդ լացիցի, ինոր տյառը պըտըղներ քյաղցըացուցի, համա իմ տառն աղքատութեան խամար մեյ խատ շըրուցիցի: Ըտըսկնա, ուր աըածի վընն փոշման, հերսլամիշ էլած, ծեռ թալեց դյուդյումի միշու ոսկիներ՝ պուտ-պուտ խանեց, րիթուն ցըվեց տյաշտով մեկ, թողեց՝ կընաց: Կընաց-կընաց, խասավ քյոշկ-սարին. փայլեվանն էր, առնին տըրվան պես՝ քյահլան ծին խեծուկ, պողպըտե կլխանոց արըուկ, մըղըրախ ծեռ պըռնուկ, քյոշկից տուս թըռավ համա դողըրի քշեց վեր իսոր:—Ըհր,—բոռաց դատամանց, —էնօը տյու սութ ասելով իմ ծեռից պըռծաը, համա էսօը քյու ջանդակ պիտի փոքմ մեշ իմ խողին. դե, հաղըրվի:

—Մո, հալա կայնի,—ասաց էսը մաըթ. —հալա մեյ հանսային իմցիր, թե րախտ ավող աստըծուն տիսեր եմ, չեմ տիսե, նոր դավղադլամիշ իլի: Մո, կնացիր եմ էլ, տիսեր եմ էլ, տառն պըտուղ տվող ծառի դարդն էլ եմ լացե, անթութեան լացող ծովային ջանավարի դարդն էլ եմ լացե, ինոնց դաըդեըաց դաըմաններն էլ եմ իմցե, ըսըսկնա-ըսըսկնա պաներ էլ եմ արե, րյու դարդն էլ եմ խաոցուցե, մենակ իմ ախվալից չեմ խաոցուցե:

—Դե որ սութ չես ասե, էսա սըհաթին ասա, րախտ ավող տսպած ձիկ ի՞նչ ի թամբեխ արե, որ ինոր ամըով էսա սհաթին անեմ:

—Բախտ արվող ասպածն ասաց՝ էտը փայլեվինն ասա՝ թե որ կուղես մորըս սըռտովն ըլնես՝ կնա իըկան: Հալա ձիկ էլ թամբեխ արաց, որ ինոր ասածներ ասելուց սորա, ես քյու ծըծեր պըռնեմ՝ ճըմըոթեմ, համա ես ըսըսկնա տըմաըդութեն չեմ անե:

Փայլեվանն էր, շոտըմ ծիյուց իճավ, մըղըրախ դարկեց կյետին, պողպըտե կլխանոցն էլ, իրիսին կրպցըուկ սութմանցի րեղ-մուըուսն էլ պըռ-նըկեց՝ թալեց դեն, քյաոստուն ճող թել ծամեր

փոքեց վեր թիվքյերաց, մեկ էլ ծեր աշկ պյարին տիսնա, էտա մարթու առած կայնավ՝ մեկ չյուրի-մալաք աղչիկ:

Աղչիկ շոքյեց ուր տեմ, թե.—Աղա, ես կավի արե, որ վով կայներ իմ իրես-րերես՝ իմ կնիկ-արմատութենն ասեր, ես մենակ էտը ասողին կյնութեն անի: Քյանի որ էտը ասող տյու էլար, էլախա մկավից տյու իմ իրիկ, ես քյու կնիկ:

Մարթն ասաց.—Աղչի, դատ կաց, իմ աղքըյ-տութենն ձիկ խեըիք չի, մկա էլ փսայվելս ի՞ պակաս:

Աղչիկն ասաց.—Քյոտ, իմ աշկի լոս, իմ կլխու տեր կլխավոր, ինչ աղքատութեն, ինչ պյան, էտը իմ քյոշկ-սարեն հլին խաղինայ ի, րիթունն էլ քյոնն են, պառկի վեր մեշկիտ, կեխմի քեք արա, ինչ վախտ սիրտըս մեկ ուրիշ պյան ուղեց, ձիկ ասա, ես էլ՝ մ էլ ըսըսկնա սիլախավորվեմ, սար-քյաը կան կյամ, քյոշ-քյարվայնթերաց առած պըռնեմ, ալան-թալան անեմ, պիրեմ-լցնեմ քյու առած, տան մեշ՝ էլմ էլ քյու խամավոր խարս-կնիկ՝ մտնեմ քյու ծոց:

—Չէ, որ չէ, ասաց, ես րտըսկնա խամ պյան պըռնող չեմ:

էտը աղածանքյ-պաղատանքյ արողին էլ թողեց-կընաց:

Կընաց՝ խասավ օցուն: Նստավ օցու մոտ, ուր կլխու էկածներ դարդլամիշ-դարդլամիշ կրսա արաց, կրսա արաց, կրսա արաց, շուր էկավ խասավ էնտեղ՝ թե րախտ տվող ասպած ինչիս ի ուրան թամբեխ արե, թե՝ օցուն ասա, մեկ ախմախ մարթ կծի, ատման մեշու ծողվոաված դեհիը մտու էտա ախմախի ջանդիկ մեշ, քյու ատման ցավ կընցնի:

Օցն ասաց.—Ախրը, ես քեղնից ավելի ախմախ մարթ որ տեղից կընդնեմ, արե, քյե կըծեմ:

Ասաց, ատամ կայիմ դարկեց ինոր կակուղ տեղաց մեշ, ըսկուն կայիմ, որ ատման մեշ ինչ-կանդար դեհիը կեր, բիթուն քամվեց մեշ մարթու ջանդկին: էլ նյա՝ տվեց, նյա՝ առեց:

Ե Ր Գ Ի Ծ Ա Կ Ա Ն Զ Ր Ո Ի Յ Ց Ն Ե Ր

ՔԱՎՐՈՉ ՇՈՒՆ ԽՈՒՎՈՒՐ Ի

Կընի, չի ըլնե, մեյ աղքատ կընիկ կըլնի: Էտը կընիկ կմնա աղով. իտոր իըիկ կասի.—Ծո-ճանց խաբար ի՞ «կինի մալի տեր, կկայնի որթու խեր», մկա իմն ի, որ լաճ-տղա ըլնի, իմ քյամ-

կին կխասնի, ես էլ կըղանդյնամ, սաղ կյեղ-կյեղովի ձիկ րախութեն կանեն: Ուրա կնդյան կասի.—Կավըլ-ըրար ըլնի, ով կյա ձիկ ալանջկլա սլիրի՝ թե քյու կնիկ լաճ ի պիրե, մեյ թոփ կութնի տամ ալանջկըլեն:

Կնիկն էլ որ թոփ կութնու սնուն կլսի, ուրան-

ուրան կմեղի՝ — ևս ըստականմ տարվան կնիկ եմ. աչկա ուրիշներաց խազկած կոթնի գպունի վրեն ի մնացե, արե ըսկուն անեմ, որ իմ լաւու ազնւ-կրլեն Իս տանեմ իմ իրկան, թոփ-կոթնին ձիկ տա, կարեմ գպուն, խալնեմ, լաւ աղեն կյրկեմ. կալնեմ տոան առաւ, կլեղ-կյեղովի տիանան՝ ձիկ բախրլնան:

Կմնա, ցափ բյաշելու օր մարթու չի աւե թե ցափերս պոնեք ի. մենակ ուրան ցափեր կբաշի. աղեն կպիրի, կիրիշկա՝ աղորթմանց լաւ ի ճժի պոստն անկարկ կթողնի կլետին, զինք վաղելով կլրթու տաշա, իրկան կասի.— Քյա՛ մարթ, ազնւ-կրլա հապրի, լաւ եմ պիրե, լաւ:

Չոր եա կատոնա, ձիմ չկա. շուն իկե՛ կիրե, պոկրնեք կլկասի. Նունե էլ փիր շունն ըլնի՝ ուրանց պոնկին բափրոշ շուն.— Լու՛ր, կասի, անաշր, անիրես բափրոշ շուն. հարամ-դարամն ուտես բափրոշ շուն. Եիշ մանի անկշառում փորրա, բափրոշ շուն. Տյու Լար ի՛նչ տրիցիր, բափրոշ շուն. Համ մեր աղիդ բափրոշ թողիցիր անկանաշ մե-սոն կյրկելու, համ իմ տարան իրկան թողիցիր անկան աղի, համ ձիկ թողիր անկաթնի պպի. Զգրեկո՛, չգորանաո՛, բափրոշ շուն. Կիրաժրոտ խաջ՝ խանդոսպ տաանա մեշ բյու փորին. Լիսա-միկտաս, բափրոշ շուն:

Հեմարին իրիկ աշաշաից կուկյա. լալով իրկան կասի.— Քյա՛ մարթ, չե՛ս տես, չոր ես տառցա չեա, բափրոշ շուն մեր ձիմ կիրեք կր. Լեկանդար եմ թուր մուր տփե, Լոսր բիթուն ինաա տրե, պոսեկե խով. նյա տուն կուկյա, նյա խաջ կուար:

ՅԵԼԻ-ՅԵԼԵԿԻ ԻՄՅՈՂ ԿԸՆԻԿ

Երկու բյոր մեշ մեյ կյեղի կլրթան իրկան. ճոշ բյոր հյամ խորոա կրլնի, հյամ խնազանդ, հյամ միամիտու իրկան խոսկ-խաբրով կնասի-կր-կայնի. Համա պոտիկ բյոր շաա շաբապա կրլնի. հաղար նմուշ կարաւաթ կկյոսծի, մեյ մարթ չի իմնա, ըսկուն սր մեյ բանի խաա էլ յար կպունի. էլմ էլ մարթ չի իմնա. Երիկն էլ անապեռ մարթ կրնի, համա կրնպան արաձեք չի իմնա, փով որ էլ տսի.— Քյա՛ կրնիկ սոսոպի ի,— չի ափաաա:

Լեկ օր էլ ճոշ բյոր կասի.— Այ՛ բյորիկ, ֆլանբյաա ինդի իմ խափանց, իմ սիրան էլ վեր ինորն ի չղփացե, ես պիաի իեա ինոր նստեմ, կայնեմ. Պատիկ բյոր կասի.— Աղշի, ասածու սիրուն, բարսկես պյան չանեա, բյու իրիկ իմնա՝ կուտա բյե կապանի:

Ճոշ բյոր կասի.— Ընչի աշու ըստականմ յար

կպոնեա, թյու իրիկ մեկ օր չի իմնա, ես որ մեյ մարթու իեա նստեմ-կայնեմ. իմ իրիկ պիաի իմնա. Զէ, որ չէ, պիտի անեմ, որ անեմ:

Պատիկ բյոր էլմել կասի.— Աղշի, հմեն պյան ձեռնե կյալիթյ ի, ես կանեմ էլ, կրթրեմ էլ. հա-մա թյու ձեռնից չի կա. արե ձի լսի՝ կտա պյան մի անե:

Կրմնա էար բյուրոշ իրիկ կլրթա առաւ արելու, էսա կլնի ուր իտեվ ինգյուկ մարթուն կպիրի կմտուցի տուն, սուտ կփակի վեր ուրանց. Համա Լար սհաթին. իրիկ տուտ կթփի. Լի աւե Լար սրհաթին արի գոր ուրենց չի իլե. ես ի իկե:

— Ոո, կնիկ.— կրոոա տրսանց.— էսա օր ցերե-կով տուտն ընչի՛ ես փակե, պաց արա կյամ տուն:

Կրնիկ կուլա-կմիկտա. կասի.— Զե՛մ պանա, որ չե՛մ պանա, որ մանես ներս կտիսնաա իմ արած՝ կուտաս ձի կսպանես:

Իրիկ տրսից յալվար-յախա կինի. կա-սի.— Տուտ պաց տիսնամ ի՛նչ ես արե, որ բսոկը-նեմ կվախնաա:

Իրնիկ նիրսանց կուլա. կասի.— Զէ, որ չէ, չեմ պանա, իմ բյոր կնկանդար աաաց՝ մի՛ տնե, չեո կանա ոթրե, ես չալաաացի:

Իրկան ճար կկարի, կլրթա մոա բենին. կասի.— Այ բենի քան, աշու բյու բյուրոշ ի՛նչ ես տսե՛ մի անե, որ մկա մտե ներս, սուտ փակե վրեն, կուլա, կմիկտա. ձիկ էլ կասի՝ մի մանե ներս, որ տիսնաա՝ ձի կսպանես:

Քենին կասի.— Լու՛ր, փետտ քան, աշու նստի միաա տար-տար ձվածեկ անեմ կե, ես էրթամ տիսնամ ինչ ի իլե:

Ճոշ բյուրոշ իրկան կնստրցուցի, ձվածեկ կանի առաւ, զինք կվաղի-կլրթա մոա բյոր, շտրմ ինոր յարոշ կիտանի-կճամիի, զինք մեւ պուտուկ մածուն կլցնի մեշ ալին, մեյ փարիա էլ ճուր կլցնի վրեն, մեյ խաա կուանի-կպիրի. տանակ կրթալի ալի չվան կկարի, տիկ կինի կյեանին՝ կրլնի խաղար փշուր, թան կրթալի շորս թարաֆ, զինք կվաղի ետ, ձձգալով բյուրոշ մարթուն կսա կանի՝ կասի.— Կիտես ի՛նչ ի իլե, ես էկա ձեր տուն, բյորբս մածուն հապրիք էր, որ տիկ դանեք, ես տիաա, որ ալի չվան մաշուկ էր, սսիցի՝— Այ բյոր, Լար չվան ձանգրութնի չի տիմանա, կկտրվի, տիկն էլ կինի՝ կկտարի, բյու իրիկն էլ կիմնա, կուտա բյե կրսպանի. Զի ալանից չի արե, մածուն յցրե, որ տիկ դանի, չվան կտրվե, տիկն ինգե, սառցե խաղար փշուր, իսոր խա-մար ի կուլա:

Ճոշ բյուրոշ իրիկ կասի.— Զանրմ, խաղար տիկ կուրբան ըլնի իմ կրնպան, ես մեյ ալի

խամար պիտի ինոր սուտին տիպնե՞մ,—կթողնի-
կերթա ուր տուն:

ՕԼՈՂՈ-ԲՈՂՈՂՈ՝

Մեյ յառ պոռոզ կընգյան իրիկ կէրթա ճա-
ղաց, էտա կընիկ ուր յարոշ կասի՝—էսօր իմ
իրիկ կնացեր ի ճաղաց, արե մեր էրտըսի վրեն:
Ես ճիժ կըքնըցուցեմ, իճնեմ տուռ սլանամ,
մտնենք մառան՝ խավով փլավ ուաննք:

Համա իրիկ օր ցերեկով ճաղցից եա կուկյա:
Յարն էլ ասած վախտին կուկյա-կըկայնի վեո
էրտըսին: Կնիկն ի, ճժի թաթկրենք կըպոնի-կը-
խաղցուցի, խետն էլ յանի թե խաղ կասի՝

Օլոլո, բոլոլո, էրախն ի վեր,
ճժի խեք ճաղցեն իկեր,
էսօր չէլավ, վագն արե կեր:

ՄԵՐ ԽԱՐՍ ԶԿԻՏԵ ԽԱՅ ՏԱՆԵՆ ՊԵՐԱՆ

Մի գլուղից հարս են ասանում մի ուրիշ գլուղ:
Ընտանիքը աղքատ է լինում: Գարունը րացվե-
լուն պես րնաղունի համար ցորեն չեն ունենում,
վերցնում են հարսի ականջի օղերը ծախում են՝
տալիս են ցորենի: Մի առ ժամանակ հետո,
հարսի մայրը գալիս է աղջկան տեսության:
Սկեսուրը խնամուն գիմավորում է խիստ հար-
պանքով, անմիջապես նրա առաջ սեղան է րան-
նում և հարսին էլ է նստեցնում մոր հետ հաց
ուտելու:

Զխոսկան հալսը չի համրերում, մինչև
սկեսուրը դուրս գա, նոր մորը հայանի որ կեսա-
րանք աղքատ են ու ալղ հացը որ կա, նրա ցորենը
պնված է իր ականջի օղերի փողով, հացը կտրում
է տանում գնում իր ականջին: Մայրը բռնում է
աղջկան համրուրում.—Բալա ջան,—ասում է.
—քոռանամ ես, մանգյար ալու ըսկուն պստիկ
ես, որ չես կիտե որ խաց պերան կտանեն, տա-
րար տրիցիք քյու ակնջի մեջ:

ՍԻՍԸՌԻԿԵՐ ԽԱՐՍ

Աշուն-աշնանոցով մեյ աուն ուրանց լաճուն
կրփսուկեն, ղստուռ տեղից խարս կպիրեն: Թա-
ջրըմ հլին էլ սիսեռ կլնեն պախած: Խարս հմեն
կյախ տնըցոցից կյաղտիկ, փեշը հլին սիսեռ
կըլցի, կէրթա կմտնի ուր մառան՝ կուտի: Մեկ

¹ Պատմեց վանեցի Տիգրանուհի Ասատրյանը 1970 թ.,
երեսնում, 70 տարեկան հասակում:

օր էլ կիրիշկի-կտիսնա որ թաջրի մեջ սիսեռ չի
մնացե: Տնըցիք նստուկ կլնեն, գինք տախտ կա-
վիլի, ուր շոբից մեյ խստ սիսըռի խատ կը տնի
վեր ավելին տողտղալով կտանի տնեցոց շանց
կուտա, կասի՝

Յաման, ջաղամաթ. էսը ինչ ջանավար ի՛
Տիսեք, ընչիկ ունի, թնչիկ ունի,
Մկան կայգա պնչիկ ունի,
էն աղեկ որ ձի չկերավ:

Տնըցիք ըրթուն կրխավատան, որ ուրանց
խարս սիսեռ չի կիցե թե ինչ պլան ի: Հսմա շուր
օըըս խալիս արիր են րեթ, ֆանգ-ֆուլով ջհլնեթի
կասեն՝ «Ինչըխ թե սիսըռկեր խարս ըլնի»:

ՍԻՍԸՌԻԿԵՐ ԽԱՐՍ (տարբերակ)

Մեյ կալիր տեղից պիրված խալս կըլնի:
Կիսուր կըպիրի խարսի քյրնելու մառնի պուճախ
մեյ խին կուժ կրանի, մեշն էլ հլին սիսեռ, կասի՝
—Խարսա, էսը կժին ծեռ շիտաս՝ շուր ճոշ պաղս:
Խարսն ի, որ կիմնա, որ էտը կժի մեջ սիսեռ ի
լցուկ, հյա տնգան-անպախ կկյողնա, կյաղտիկ
կուտի՝ կըխլցուցի: Մեկ օր էլ կիսուր մեյ խատ
քյասա կուտա խալսի ծեռ, կասի՝—Տար, էսա
քյասով էն կժի միշից սիսեռ լից պե, խատիկ
խաշենք: Խարս որ սիսեռի անուն կլսի, ունգ
կըթալի, տան ճժի ակնջին կփսփսա, համա
ըսկուն պանցր, որ կիսուր կլսի՝—Աման, կասի,
խաթունին ասա, աստծու սիրուն թո ձիկ շորոխկի
սիսըռկան մոա. սիսըռկան սրոսըռալուց, ճրե-
րաց ըղկըրղկալուց ես շաա կվախենամ: Կիսուր
պինք կէըթա սիսեռ պիրելու, որ կուժ տառտակ
կտիսնա ասան ճժերաց վրեն շֆա կտանի, ինոնց
կպոնի՝ կտփի:

էտ օր էսօր, սութմանց անմեղ ծեվացող,
ֆանդ-ֆուլի տեր կիթերաց, աղչկեղաց՝ «սիսըռ-
կեր խարս» կասեն:

ԿԱՃԵՏԱ ԽԵԼԱՑԻ ԽԱՐՍԻ ԿՍԵՆ

Կաճետցիներ քաղբցի մեկ ախշիկ կտանեն
խարս: Խարսնսի կյախ տան ճիժ ծեռ կմտուցի
կըժի մեջ, էլ չի կանա քյաշի տյուս, լաց, ճըվճը-
վոց կտնի: Խարսնավորներ ըրթուն կխառվեն
իրաւ, ըրթունն էլ մեյ-մեկ կըջրորեն ճժի ծեռ
կըժից քյաշել աուս՝ չըլնե, որ չըլնե: Կօրոխկեն
ռեսին կկանչեն: Ռես կուկյա կըջրորի, էլմը չի
կանա ճժի ծեռ կըժի պնից քյաշի տուս, կասի.
—Պիրեք ճժի ծեռ կարենք:

—Կտրենք: Խա՛ վալլահ, կտրենք:

Համա լեն կիտե՛ սզոցո՞վ կտրեն. թե՛ ուրա-
խով: Զուր ղես. չուր ղեն. խարսն ուր թախաից
կուկյա տուտս, մեյ ճոչ քար կզանի վեր կրժին՝
կուժ կրլնի քառսուն փշուր, ճժի ծեռ կուկյա
տյուա:

Սաղ կլեղով կթերրուն վեր խարսի խելքին,
կասեն՝—Բարսկնա խելքով խարսին ի՛նչ անենք,
որ ինոր ստեր կլետին շառնի:

Կլեղ-կլեղովի, ուսն էլ խետներ կրմեղեն,
կրմեղեն, ճար կրկնղենն, կրպիտն հառից մեյ
չվան կրկախեն, ցածրի ծեր կանեն օգակ կրթա-
լեն խարսի վիյ, խարսի ոտեր կլետնից կրկ-
տրվի: Կախուկ խարս կլրթա-կուկյա, ուրանք
պլոնդ կրպոնեն խարսի պուլոր, կխաղան, խետն
էլ խաղ կասեն:

Խարսն, կուրբան քյո խելքին,

կուրբան կակոզ քյո քելքին:

ԽԱԿԼԻՄ-ԽԱԿԼԱՎԻԾ

Կրլնեն, չեն ըլնե, մեյ քյոռ խալիվոր, ուր
բաղրդղյան յաճ, էնս՝ ուր խարս: Լաճ կլրթա
բաղրդղյանութեն, կմնան քյոռ կեսեր, Լնան
խարս: Խարս կասի՝—արե խոր րսկուն անեմ,
թո շոա մեռնի: Լեսածու օր՝ տալ թան կաանի-
կանի կեպիտի առան, կուտի՝—Թան-թանանա,
պապիյն ուտի՝ դվարթանա:

Զինք էլ ուր խամար նամիկ կթալի վեր
թորվան՝ խալիթ կիլի, խետն էլ կրղնղնա՝—խա-
լիթ-խալիվալիթ, տապիյն ուտի՝ ինի ստից:

Պապիյն աղորթմանց օր-ավուր կուղում կու-
տոր կրլնի, համա խարսն էլ կրսարսամնա:

Բաղրդղյան կուկյա ուտն, կրախնա խեր
ծեռ-ստից ինչյուկ, կնիկ՝ սարսամցուկ: Հեքիմ
կպիրի վրնթեր: Հեքիմ կուտի.—էսա խալիվուն
դավ չկա, պյան շուտնուդ կաղսմն ի կուտե.
կուշա-կուշա կերրցուցեր՝ կրլնի վեր ոաաց:
Համա էսր խարսի ցավ պոռն ի, տաք եղրղեն շատ
ի կրե, եղ թոն խոր կաֆեն, դյո ի տոնե. չուր
օր մախու րտրսկնա սարսամ պիտի մնա:

ԱՆՆՈՒՆԱՐ ԱՂԶԸԿԱՆ ԲԱԽՏ

Մեկ անխունար աղչիկ կրլնի, որ տուչկան
մանել րիյա ծեռնից չի կյա: Համա էսր աղչկան
մեր հմեն տեղ ուր աղչկան կրկյովա, կասի.—Իմ
աղչիկ անթիկա րսո կյոռծել կիտի:

ՈՐԱՄՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հայտնի չէր, թե երվանից կամ ինչու վանե-
ցիները արձակցիներին հորջորջում էին Բարխու-

Մեկ օր էլ զատու տեղից ազոզ կուկյան. մեր
կառնի ուզողներաց կնտրցուցի խաց-բքյումի:
Աղչիկ կուկյա վեր էրտրսին կլետի կկախի ցած,
կրոռա.—Մարե, ի՛նչ նրխշ տնես վեր խալուն:

Մերն էլ կտխնա, որ էսր մարթեր աղան:
կանեն, բրթերեն չույար կուտա կասի.—Կիլի-
ֆար, դաստե օալվար. զոյին հրսար. քոռիկ յը-
րար:

Ուզողներ էսր պյան որ կրլսեն, ուրանք-
ուրանք: կասեն՝ մեր ուզած խարսնացուն էսա ի.
որ կա:

Անխունար աղչկան կտանեն, խարսնիս կա-
նեն-կպրծնեն, կրպիտն մեյ խատ խալի կրխի-
նեն, յոթ ոանզյի թելերաց կաժ կուտան ծեռ, կա-
սեն՝—Դե, մեր տան խամար էլ քյու մոր ասած
խալուց կյոռծի:

Անխունար աղչիկ կասի.—Տուռ փակեր վրես,
խաց-ճուր էրտրսից թալեր տակ, որ ոչ մեյ մարթ
իմ արած շտխնա:

Ըարսկնա էլ կանեն: Անխունար աղչիկ էսր
փակ տրոան իտեվ, էրտրսից թալած ուտելեղեն
կուտի, կրխմի, կրպառկի՝ կքրնի:

էն մեկ օր էլ կեր կուտի, միջի ուսկոռ կան-
թուկի տոան իտեվ, ուսկոռ կլրթա կտիպնի սա-
տանի ճրժի վղի վրավի խոցին: Խոց կծակվի,
տրուն-թարախ կթալի տյուս, սատանի ճիժ կա-
ղենա: Սատաներ չորս թարաֆեն կուկյան կրժոդ-
վրոալեն վեր խտոր կյլխուն, կասեն.—Տյու մեր
ճժին ցավից աղատիցիր, մկա ասա քյու ուզելիքն
ինչ ի, որ քյու հախ տանք:

Աղչիկ կասի.— Ախպեր, դատ չեմ ուղե, մե-
նայ թե էսր խալին, րսրսկնա-րսրսկնա կյոռ-
ծեք, տվեր իմ ծեռ:

է, սաաանեյթերաց խամար ի՛նչ կա որ, էն
սհաթին խալին կկոռծեն-կուտան անխունար
աղչկան ծեռ, էսր էլ կթալի վեր թիվին, կրլնի
տյուս:

Կեսրանց տան ճոչ-տղաիկ կլմաղվրոալեն
վեր կյլխուն, կիրիչկան խալուն՝ կրթերուն,
չունքի վրավու նրխշեր կեսն սատանալական կլլ-
նեն, կեսը՝ հիսանի: Իսոր խամար էլ խառն-
խրշտիկ կրլնեն: Զուր օրոս էլ մեյ-մեկու կասեն.
—Վով կիաի, տյու անխունար աղչկան րախտի
տեր հիսան ես, յան թե կասեն.—Քյու հաշիվ՝
անխունար աղչկան խալու նրխշերաց տես խառն-
խշտիկ ի:

ՕՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

դար մականունով, որ հավասար էր տարօրինա-
կություններով լի, ծույլ ու ապաշնորհ հասկա-
ցությանը: